

Til utvalg for medborgerskap,
Kopi: Direktør for medborgerskap

Asker, 24. november 2025

INNSPILL KNYTTET TIL PÅGÅENDE ARBEID MED HP 2026–2029 knyttet opp mot presentasjon om prislisten i utvalg for medborgerskap 27/11

Vi registrerer at det i utvalgsmøte 27/11 gis en presentasjon om prislisten og arbeidet som gjøres for å harmonisere og forenkle denne. Dette er et viktig arbeid, som idrettsrådet er invitert inn i og som vi har god dialog med administrasjonen om.

Asker idrettsråd benytter anledningen til å synliggjøre viktigheten av innholdet i prislisten og dets betydning for idrettens og frivillighetens rammevilkår – dette også som del av idrettsrådets innspill til HP 2026-29.

Prislisten setter premisser for hverdagen til tusenvis av aktive utøvere, familier, seniorer og frivillige. Små endringer kan få store konsekvenser for barn og unges deltakelse, idrettens muligheter for inkludering og idrettslagenes økonomi. Dagens prisliste er omfattende og lite brukervennlig og vi ser frem til videre dialog med administrasjonen omkring harmoniseringen/forenklingen.

I forbindelse med behandling av prislisten knyttet til HP2026-29 ber vi om at følgende endringer vurderes (i prioritert rekkefølge):

- 1) Endre grensen for gratis trening i kommunale anlegg til (til og med) 25 år**
- 2) Unngå foreslått generell prisøkning på 0,8 prosentpoeng utover deflator på kommunale priser og gebyrer innen medborgerskap. Dette rammer barn og unge og idrettslagenes økonomi direkte**
- 3) Fjern gebyr for trening i kommunale anlegg i ferier**
- 4) Fjern gebyr for kampavvikling, som er en naturlig del av idretten og oftest skjer i ordinær treningstid**
- 5) Fjern gebyr for trening i SFO tid. Treningen er en naturlig del av idretten**
- 6) Likestill priser for bruk samme type anlegg for å sikre likeverdighet mellom idrettslag**

ARGUMENTER FOR ENDRINGER I PRISLISTEN:

1) ENDRE GRENSEN FOR GRATIS TRENING I KOMMUNALE ANLEGG TIL 25 ÅR

Forskning, nasjonale føringer og kommunens egne mål viser tydelig at unge i alderen 19–25 år er en av de mest sårbare gruppene når det gjelder utenforskap, frafall, psykisk helse og økonomisk belastning. Idretten er en av Askers viktigste møteplasser, og kommunen har selv definert forebyggingsmålgruppen som 0–30 år. Å utvide gratis trening til og med 25 år er derfor et målrettet og rettferdig grep som både styrker unges helse og sikrer likebehandling mellom idretter.

Begrunnelse:

a) Frafallet i idretten er størst mellom 17 og 25 år

Forslag til endret aldersgrense for gratis trening treffer nøyaktig den gruppen som faller ut.

- Aldersgruppen 17–25 har det største frafallet i idretten | Kilde: NIF, “Ungdomsidrett – status og trender”, 2023
- Økonomi er en hovedårsak til at unge voksne slutter med organisert aktivitet | Kilde: Helsedirektoratet, “Fritid og tilhørighet”, 2022

- Overgangen fra ungdom til ung voksen er et kritisk tidspunkt for frafall | Kilde: FHI, Ungdata og UngVoksen 2021–2023

b) Unge mellom 19 og 25 er i en økonomisk sårbar fase

Ungdommene lever på studielån eller deltidsinntekt, flytter hjemmefra og får høye boutgifter og har lite økonomisk buffer. Gratis trening reduserer en av de største utgiftspostene unge har, og gjør det mulig å opprettholde aktivitet i en periode med lav betalingsevne.

- Aldersgruppen 18–24 har Norges laveste disponible inntekt | Kilde: SSB, Inntektsstat. etter alder, 2024
- Økonomisk stress gir lavere deltakelse i idrett | Kilde: NOVA, “Ung i Overgangsfaser”, 2023

c) Fysisk aktivitet er avgjørende for psykisk helse 19–25 år

Gratis trening i denne alderen er et forebyggende grep som sparer kommunen for fremtidige kostnader innen helse og velferd.

- Unge voksne rapporterer rekordhøye nivåer av psykiske plager | Kilde: FHI, Psykisk helse hos unge voksne, 2024
- Idrettsfellesskap er en sterk beskyttelsesfaktor | Kilde: SINTEF-rapport “Unge i risiko”, 2022
- Fysisk aktivitet forebygger angst og depresjon | Kilde: WHO Physical Activity Guidelines, 2020

d) Idretten er en av Askers sterkeste møteplasser for sosial tilhørighet

Gratis trening er en faktor som bidrar til at unge blir værende i de miljøene hvor de har sosial tilhørighet, trygge voksenpersoner og positiv identitet.

- Idretten er den viktigste arenaen for vennskap og sosial tilhørighet | Kilde: NOVA, UngData 2023
- Sosial tilhørighet er avgjørende for psykisk helse | Kilde: FHI, 2022

e) Kommunens egne mål om ungt utenforskap gjelder til 30 år

Asker kommune definerer selv målgruppen for forebygging som 0–30 år. Dette er forankret i HP2024-27, kommunens satsinger innen oppvekst og velferd og kommunens arbeid med folkehelse og levekår. Dagens praksis for å betaling for seniorlag (som varierer fra 16 år og oppover) er ikke i tråd med kommunens egen definisjon av målgruppen.

f) Forslag til ny ordning fjerner skjevheter mellom idretter og mellom kjønn

Gratis trening til og med 25 år fjerner skjevheter i vedtatt prisliste. Gjeldende prinsipper med gratis for aldersbestemt klasser og betaling for senior fungerer dårlig fordi:

- Ulike idretter opererer med ulike junior- og seniorinndelinger
- Ulike idretter operer med ulike junior- og seniorinndelinger for jenter og gutter
- Samme idrett kan ha ulike seniorinnslag for jenter og gutter
- Samme idrett kan ha ulike seniorinnslag for ulike undergrupper. Eksempelvis er du senior i apparatturn damer når du blir 16 og apparatturn herrer når du blir 18, i troppsgymnastikk kan du velge om de er senior når du er 16 eller 18 i rytmisk gymnastikk er du senior når du er 16. Dagens ordning treffer derfor svært skjevt.

Vi opplever at omleggingen som skjedde for et par år siden – fra 19 år til aldersbestemte klasser / senior – ble gjennomført uten forutgående prosess og utredninger.

Effekten av endringen ser vi nå, etter et par års virke og forskjellen mellom idretter skaper en ulikhet som ikke var tilsiktet fra kommunens side.

2) PRISØKNING UTOVER DEFLATOR | IKKE BELAST FRIVILLIGHETEN MER ENN ANDRE

Asker idrettsråd fraråder en generell prisøkning på 0,8 prosentpoeng utover deflator på kommunale priser og gebyrer innen medborgerskap. Små inntekter/reduerte kostnader fra økte gebyrer eller ikke-indeksregulerte tilskudd vil stå i dårlig forhold til de store verdiene idretten skaper for samfunnet.

- Skjerm barne- og ungdomsidretten mot ekstraordinære prisøkninger! Vi har ikke råd til **ikke** å ha dem engasjert i gode fritidsaktiviteter. Vi viser spesielt til Samfunnsoppdraget «Ingen barn og unge utenfor»¹, der ett av seks mål er å øke andelen barn og unge i organiserte fritidsaktiviteter med 10% innen 2035. Pris for å trene i kommunale anlegg er et viktig virkemiddel for å oppnå nettopp dette.
- Idretten opplever allerede betydelig økonomisk press gjennom økte energiutgifter, vedlikeholdskostnader og redusert kjøpekraft hos familiene. En ekstra prisøkning utover ordinær indeksering vil ramme barne- og ungdomsidretten direkte og vil kunne svekke deltakelsen og øke forskjellene mellom dem som har og ikke har råd til å delta.

3) GRATIS TRENING I FERIER | DEL AV TRENINGS-ÅRSHJULET TIL IDRETTE

Når kommunen gebyrlegger trening for barn og unge i ferier kan ikke idrettslagene prioritere trening i denne perioden. Barn og unge mister dermed de faste arenaene sine i en sårbar tid der også økonomiske forskjeller blir tydeligere.

Når kommunen mottar spillemidler, oppnår den redusert investeringskostnad, økt anleggskapasitet og bedre tilgang til fysisk aktivitet i lokalsamfunnet. Det forventes derfor at anlegget gir samfunnsverdi, ikke nye økonomiske barrierer. Gratis ferietrening er en av de mest tydelige, synlige og dokumenterbare måtene å “gi tilbake” samfunnsverdien spillemidlene representerer.

Arbeidet med inkludering, folkehelse og forebygging stopper ikke når skolen stenger. Gratis ferietrening er et lavkosttiltak som gir stor effekt i perioder der risikoen for utenforskap er høyest.

4) GRATIS AVVIKLING AV KAMPER | DEL AV TRENINGS-ÅRSHJULET TIL IDRETTE

Kommunen gebyrlegger alle kamper som avvikles i kommunale anlegg uavhengig av om de foregår i idrettslagets treningstid, i ferie eller helg. Kampene er en naturlig del av idrettslagenes aktivitet og en helt grunnleggende del av idretten.

Å gebyrlegge kamper skaper en ulogisk forskjell mellom trening og kamp - begge naturlige deler av idretten.

Kampaktivitet medfører ikke mer tilsyn, renhold, strøm, aralbruk eller administrasjon og koster derfor ikke mer enn trening for kommunen. Kamper genererer i tillegg vesentlig mer frivillig arbeid og gir ungdommer verdifull erfaring som dommere. Å ta betalt for kampavvikling gir en utilsiktet økonomisk straff for aktive idretter sammenlignet med idretter som har få konkurranser. Dette bryter med prinsippet om likeverdighet mellom idretter. Å legge gebyr for kamper skaper mer administrasjon – ikke mer aktivitet.

Fjern gebyr for kamper som gjennomføres i kommunale anlegg. Det er ingen logikk i at arrangementer som er en naturlig del av aktiviteten skal gebyrlegges.

¹ <https://www.forskningsradet.no/forskningspolitikk-strategi/lt/ungt-utanforskap/>

5) GRATIS TRENING I SFO TID | ET LOGISK PRINSIPP FOR FRIVILLIGHETEN

Gebyr for trening i SFO ble innført for et par år siden uten faglig begrunnelse og uten forutgående diskusjon eller analyse. Å gebyrlegge aktiviteten forutsetter at idrettslaget er en kommersiell aktør (hvilket den per definisjon ikke er). Frivilligheten er ikke en underleverandør som skal betale "lokalleie" – den er en **samarbeidspartner**.

Å gebyrlegge frivillighet i SFO-tid er å behandle den som en aktør den ikke er.

Frivillig aktivitet i SFO-tid må ikke belastes med høyere pris enn aktivitet utenfor SFO tid. Aktivitet i skoletiden bygger bro til fritidsarenaer, forebygger utenforskap og er et viktig tiltak for sosial inkludering.

6) LIKE PRISER FOR LIKE IDRETTER I LIKE HALLER

For Asker idrettsråd er det avgjørende at idretter som bruker kommunale anlegg i størst mulig grad møtes med like priser og like rammevilkår. Dette gjelder for alle anlegg. Prinsippet utfordres ved at kommunen i dag opererer med ulike prisstrukturer i svømmehallene. Dette gjør det vanskelig å sammenligne vilkårene mellom idrettslag med treningstid i hver sin hall.

Ulike prisstrukturer skaper utilsiktede forskjeller mellom idrettslagene, påvirker økonomien i klubbene ulikt, og kan føre til konkurransevridding og utilsiktede belastninger. I praksis betyr dette at to barn som trener i to idrettsanlegg av samme karakter kan møte helt ulike kostnader, kun basert på hvilket kommunalt anlegg klubben deres tilfeldigvis benytter. Det er verken rettferdig, transparent eller i tråd med kommunens mål om likeverdighet eller å like muligheter.

Vi etterspør en prisstruktur som er rettferdig, enkel å forstå og lik for like tjenester. Prislisten bør sikre likebehandling uavhengig av idrett og arenatype. Dette motvirker skjevheter, styrker frivilligheten og sikrer forutsigbarhet og rettferdige rammebetingelser for alle idretter.

AVSLUTNING | EN INVITASJON TIL (mer) SAMARBEID

Når kommunen nå står foran krevende prioriteringer, er det viktig å sikre forutsigbare rammer for idretten slik at idrettslagene fortsatt kan levere på samfunnsoppdraget – lokalt, nært og i alle deler av kommunen.

Asker idrettsråd håper å bli hørt. Vi har ikke en forventning om at alle våre innspill til prislisten kan innfris allerede i 2026. Det vi håper og tror er mulig, er at vi sammen etablerer en tydelig og forutsigbar prosess de neste årene – der kommunen, idretten og frivilligheten utvikler rammevilkår som gir flere barn og unge tilgang til aktivitet, fellesskap og trygghet. Prislisten er et av flere viktige verktøy i så måte.

*På vegne av
Styret i Asker idrettsråd*

*Gorm Haugen
Styreleder (sign.)*

*Morten Tronstad
Nestleder (sign.)*

*Gry E. Garlie
Daglig leder (sign.)*

Gjør mer og forsterk det vi er gode på | Idretts- og aktivitetsglede for alle i Askeridretten